

Crna Gora

Uprava za zaštitu kulturnih dobara

Priloga broj:	14.03.2024
Opis:	01-629/23-2565/2
Prilog	Vrijednost

Adresa: Njegoševa 85b,
81250 Cetinje, Crna Gora
tel: +382 41 232 153
e-mail: uzkd@t-com.me

Broj: UP/I-03-207/2023-3

Cetinje, 05. 03. 2024. godine

Uprava za zaštitu kulturnih dobara, postupajući po zahtjevu JU Kulturni centar Bar, broj 01-629/23-2565 od 22.11.2023. godine, zaveden kod ovog organa pod brojem UP/I-03-207/2023-1 od 27.11.2023. godine, za izdavanje konzervatorskih uslova za sanaciju objekta 112 - unutrašnja kapija, koja se nalazi u okviru kulturnog dobra Stari grad Bar, na osnovu čl.102 stav 1 Zakona o zaštiti kulturnih dobara ("Sl.list Crne Gore" br. 49/10, 40/11, 44/17, 18/19), Pravilnika o bližem sadržaju konzervatorskog projekta za sprovođenje konzervatorskih mjera na kulturnom dobru ("Sl.list Crne Gore" br. 61/18), a u vezi sa članom 18 i čl. 46 stav 2 Zakona o upravnom postupku („Sl.list Crne Gore“ br.56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), izdaje

RJEŠENJE

o konzervatorskim uslovima za izradu konzervatorskog projekta sanacije objekta 112 - unutrašnja kapija, kulturno dobro Stari grad Bar

I

- U procesu izrade Konzervatorskog projekta sanacije potrebno je:
 - dati konciznu analizu sprovedenih istraživanja vezanih za dostupnu dokumentaciju (arhivska građa, foto - dokumentacija, literatura...)
 - prikazati rezultate sprovedenih analiza sadašnjeg stanja objekta, svih njegovih elemenata, sa jasnim pregledom radova izvedenih nakon zemljotresa;
- Na osnovu dobijenih relevantnih podataka planirati sanacione mjere u cilju njegovog očuvanja i unaprjeđenja, pri čemu je zbog kompleksnosti objekta neophodno posmatrati ga u cjelini (niše, stepenište, plato iznad kapije...) Ukoliko rezultati istraživanja pokažu da je neophodno predvidjeti sanacione mjere na zidu objekta sa južne strane kapije, sa kojim je ona povezana, onda je potrebno i njega tretirati projektom;
- Konzervatorske mjere planirati na način kojim se poštuje autentičnost i integritet kulturnog dobra. Sve intervencije podrediti istorijskim, arhitektonskim i ambijentalnim vrijednostima kulturnog dobra;
- Snimiti sva oštećenja predmetnog objekta, evidentirati ih i prikazati grafičkim priložima uz fotodokumentaciju. Planirane intervencije je neophodno detaljno obrazložiti u tekstualnom dijelu projekta i grafički predstaviti;
- U procesu sanacije objekta maksimalno poštovati zatečeno stanje, i prilikom sprovođenja konzervatorskih mjera koristiti se tradicionalnim tehnikama, zanatima i materijalima.
- Kamene zidove je potrebno očistiti, što podrazumijeva čišćenje rastinja, pažljivo uklanjanje labilnih partija, kao i labilnih fuga. Ukoliko je u cilju sanacije neophodno razgraditi pojedine partije zida, iste je potrebno numerisati i vratiti na prvobitne pozicije, a što je potrebno grafički prikazati u projektu;

- Analizirati sastav maltera, na osnovu kojeg je potrebno uraditi recepturu za novu maltersku smjesu. Novi malter bojom, strukturom, načinom nanošenja i tehnikom obrade mora biti usklađen sa postojećim malterom.

II

- Projekat urađen u skladu sa ovim uslovima, te izrađen od strane javne ustanove koju osniva Vlada, ili pravnog lica koje ima odgovarajuću konzervatorsku licencu, potrebno je dostaviti na prethodnu saglasnost Upravi za zaštitu kulturnih dobara.
- Sadržaj Konzervatorskog projekta potrebno je uskladiti sa Pravilnikom o bližem sadržaju konzervatorskog projekta za sprovođenje konzervatorskih mjera na kulturnom dobru.

O b r a z l o ž e n j e

Postupajući po zahtjevu JU Kulturni centar Bar, broj 01-629/23-2565 od 22.11.2023. godine, zaveden kod ovog organa pod brojem UP/I-03-207/2023-1 od 27.11.2023. godine, za izdavanje konzervatorskih uslova za sanaciju objekta 112 - unutrašnja kapija, koja se nalazi u okviru kulturnog dobra Stari grad Bar, nakon uvida u dokumentaciju, kao i terenskog obilaska, konstatuje se sljedeće:

Stari grad Bar ima status nepokretnog kulturnog dobra na osnovu Rješenja br. UP/I-02-97/2017-2 od 03.05.2017. godine, te stoga sve intervencije na njemu podliježu odredbama Zakona o zaštiti kulturnih dobara.

Objekat 112, po nomenklaturi prof. Đurđa Boškovića, nalazi se na zidu koji je između jugozapadne kule gornjeg grada, 167, i donje kapije 71, zatvarao ovaj najstariji dio Starog Bara. Jezgro kapije zidano je dosta uskim, pločastim komadima krečnjaka koji obrazuju svod, i krupnijim kvaderima, dosta nepravilnim, pritesanim, u bočnim zidovima. Istočno i zapadno od centralnog dijela kapije odvajaju se dva, na isti način zasvedena prolaza: istočni vodi u unutrašnjost istočne kule, a zapadni sada u malu prostoriju sa dvije niše u čije zidove su utopljeni ostaci zapadne kule. Prostorija je zasvedena plitkim svodom. Istočna kula, izdužene nepravilne osnove, polukružne u sjevernom dijelu, podignuta je na zidovima starije građevine pravougaone osnove, a djelimično i na stijeni.

Starost kule teško je odrediti, fundirana je na starijoj građevini, a u istočnom zidu, sa njene spoljašnje strane, sasvim pri dnu, nalazi se niša. Ispred niše, na oko 40 cm, prolazi zid, koji je nešto zakošen u odnosu na zid kule. U sjevernom dijelu, gdje se kula naslanja na stariju građevinu, ona se prilagođava zidu ispod sebe. U podnožju tog starijeg, sjevernog, otkopanog zida ispod kule, na živoj stijeni na kojoj je fundiran, nađeno je staklo iz kasnoantičke epohe, tako da je moguće da je i zid na koji se kula oslanja iz ovoga doba. To se može zaključiti po njegovoj obradi koja je izvedena od horizontalnih redova sasvim izduženih, oštih, pomalo nepravilnih pritesanih kvadera krečnjaka, sa komadima pločastog kamena, kao i fragmentima blago izvijene ćeramide.

Na spratu kapije razaznaju se tragovi porušene crkvice. Pod crkvice bio je popločan većim sivkastim pločama. Poslije rušenja crkvice, vjerovatno u tursko doba, prvo je susjedni objekat 111 proširen na račun njenog unutarnjeg prostora, pa je poslije i sprat kule adaptiran za stambene svrhe.

Terenskim obilaskom kulturnog dobra, dana 24.01.2024. godine, konstatovano je da je objekat 112 u lošem stanju. Na zidovima su vidljive pukotine, pojedini tesanici nedostaju. Zbog atmosferilija vezivno svojstvo maltera je oslabilo, što je dovelo do njegove rastresitosti i gubljenja kvalitetne veze između kamenih blokova.

Zbog lošeg stanja predmetnog objekta, a u cilju otklanjanja rizika od obrušavanja potrebno je u što skorije vrijeme preduzeti konzervatorske mjere. Imperativ je da one budu planirane na način kojim će se poštovati zatečene vrijednosti kulturnog dobra, njegova autentičnost i integritet.

Na osnovu navedenog izdaju se predmetni konzervatorski uslovi za izradu konzervatorskog projekta sanacije objekta 112 - unutrašnja kapija, kulturno dobro Stari grad Bar.

Članom 102 stav 1 Zakona o zaštiti kulturnih dobara ("Sl.list Crne Gore" br. 49/10, 40/11, 44/17, 18/19), je utvrđeno da za izradu konzervatorskog projekta za sprovođenje konzervatorskih mjera na nepokretnom kulturnom dobru i na pokretnom kulturnom dobru, Uprava, na zahtjev vlasnika, odnosno držaoca kulturnog dobra, izdaje konzervatorske uslove.

Sadržaj Konzervatorskog projekta je preciziran Pravilnikom o bližem sadržaju konzervatorskog projekta za sprovođenje konzervatorskih mjera na kulturnom dobru ("Sl.list Crne Gore" br. 61/18).

Projekat urađen u skladu sa ovim uslovima, te izrađen od strane javne ustanove koju osniva Vlada (član 122 Zakona o zaštiti kulturnih dobara, "Sl.list Crne Gore" br. 49/10, 40/11, 44/17, 18/19) ili pravnog lica koje ima odgovarajuću konzervatorsku licencu (član 106 Zakona o zaštiti kulturnih dobara, "Sl.list Crne Gore" br. 49/10, 40/11, 44/17, 18/19), potrebno je dostaviti, u analognoj i digitalnoj verziji, na prethodnu saglasnost Upravi za zaštitu kulturnih dobara, a shodno članu 103 stav 7 Zakona o zaštiti kulturnih dobara.

Shodno izloženom, riješeno je kao u izreci.

UPUTSTVO O PRAVNOJ ZAŠTITI: Protiv ovog rješenja ima se pravo žalbe Ministarstvu kulture i medija, u roku od 15 dana od dana prijema istog, a podnosi se preko ove Uprave.

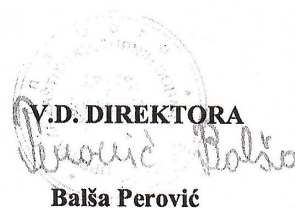
Obradili:

Suzana Kapetanović, dipl. konzervatorica - restauratorica

Miloš Dragutinović, dipl. pravnik

Odobrila:

Dr Petra Zdravković, v.d. pomoćnice direktora

V.D. DIREKTORA
Balša Perović
Balša Perović

Dostaviti:

- JU Kulturni centar Bar;
- u spise predmeta.